

источниот питања ради. У koliko нам се овај глас нејфронтан чини, шта више да и у политику конектура спада, ипак непронетата, назоре горитг дописника и нашој публици ради болгг ориентована у овој ствари саопштити. — Само по себи — вели дописник горитг листа — разумје се, да се при овом уговарану неради никако о рѣшено источниот питања, него само о зајдничком држану наспрам Порте баш у том интересу, да би се подпуно повладен источне кризе одгодити могло. Три ове силе, ако сам добро извештен, сложиле су се у том: да с великим притиском на обширна уступана од стране Порте навале. Од нѣ се закључава, да све србеке градове напусти, да инвеституру кнезу романском Карлу подели, да сасвим самосталну управу на острову Крети уведе покрај признавања султана за врховну поглавницу и да се многе унутрашнѣ реформе у корист поданика наднишних предузму. Египатски подкралъ рѣшио се, да своју войску са Крете одазове, а зато налази у држану брдски становника од Хедше врло добар изговор. Ови нападају на хаѣн, кои у Меку путую, пак тога ради налази се подкралъ принуђен, што пре войску против ових послати. У обште овај се такковин плановама забавља, кон Порти никало по вољи нису, али кои се Француској пак можебити и Енглеској допадају. Подкралъ ќе своју посѣту у Паризу за време изложбе на то употребити, да са своим идеала, испитавши пре тога терен, на среду изиђе. Објави горе поменутог уговора између речене три силе у Француској би добар утисак учинила, што се признае, да е Русија, била пѣни разлоси какви му драго, сада на правом путу.

Адреса

Високоштованой и благородной господи

БОРБУ СТРАТИМИРОВИЊУ

и

СВЕТОЗАРУ МИЛЕТИЊУ

као мужевним бориоцем народа немађарски у Угарској.

Високоштована Господо!

Мужевна одважност, којом сте као слободоумни синови свога народа, на сабору краљевине угарске дне 15. децембра 1866 бранили свето право народа у Угарској станујући, проти неправедној хегемонији мађарскога племена, нашла е одушевљени одзив у срцима свих за своју тамошњу еднокрвну браћу забринутих синова тровдне краљевине, Далмације, Хрватске и Славоние.

Ми подписани чланови сабора, као и остали синови тровдне краљевине, признавајући смѣр и велики домашај Ваших отворених беседа, којима сте уз припомаћ неки племенити другова славенског и романског народа, пред читавим светом своје осветлали лице; налазимо се принуђени овим писмом, признаја и поуздана ради, Вашему Господству на угодну успомену пријавити наше најдубљѣ штованѣ, будући тврдо увѣрени, да ће до скоро доћи време, када ће и на сабору угарском продрети силна моћ духа новог времена и правог слободоума, те када ће уз мужевно и праведно настојањ искрених и у правом смислу уставни домољба краљевине Угарске такођер на сабору угарском завладати потреба признаја подпуно равноправности свих, за Угарску еднако заслужних народа, на угарској земљи живећих, ако се неће да уз вечну домаћу распру, у неправедном боју за неправдо господство народа над народи, лена Угарска из брз самостални краљевина избрисана буде.

У Загребу 21. децембра 1866.

Иван Кукулѣвић Сакцијски, Людевит Вукотиновић, Светозар Кушевић, др. Рачки, др. Навао Мухић, Казимир Блацић, др. Людевит Гай Максимовић Прица, др. Полит, др. Суботић, Александар Вукашиновић, Едуард Михаић, Владовит Зонѣй, А. Зеричић, Лавослав Шрам, Светослав Гай, Милутин Кукулѣвић, Мартин Ожоговић, Аугуст Улманић, Мойсей Балтић, Иван Физикин, Франьо Филовић, Тито Ожоговић, Иван Пел. Ожоговић, Мирко Фабијанић, Викио Милић, Јосип Торбар, Мирко Хрват, Ђуро Шапар, др. Блаи, Иван Край Живко Кириковић, Дионисје Поповић архимандрит, Лука Ужаревић, Анд. Ухерник, Анте Реген, Павле Коларић, Т. Стеван Штрижић, Венцеслав Соић бискуп, Јосип Манић, Антун Ђурковић, Фердо Кројчић, Вѣкослав Задрова, Андрија Зидарић, Џебан Џебовачки, Иван Лаиденба, Стеван Николаевић, Гавро Лалић, Самуил Поповић протопресвитер, др. Константин Коић, Петар Зоричић, Светозар Галаћ, Ст. Ђурић, Франьо Барбот, Милоуст Сходић, Филић Ив. Бегич, Адолфо Худовски, Тиеру, С. Крайчић, Срећко Мажураић, Јоца Поповић, Ми-

лан Хауић, Белан, Ручиов, Т. Лежан, Гавро Ђурђевић, Луко Марановић, Гавр. Јовановић, Јозеп Троеоз, М. Бретинајдер, Фр. Матасић, Вончина, Гй. Дерехи, Франьо Жужел, Викостав Фуган, Никола Урица, Ф. Бераћ, др. Петар Матковић, Јуре Слама, Антун Хол, Јосип Танчић, Владимир Барак, Јнез Сагер, Никола Сиговаћ, Масарић, Т. Коестур, Франа Врбанић, М. Кеѣиш, Јосип Јохад, Јобар Мауровић, Владимир Милић, Драгутин Шай, Салапек, Виктор Уроринац, Матия Босавец, др. Кожић, В. Бабукић, Ђуро М. Ерлер, Ф. Шударшић, Виктор Липец, Иван Тужек, А. Штонц, Јосип Куко-странцовић, Т. Свобода, Иво Кажинир Стевановић, Петар Мудринић, Шандор Крцелић, Фердо Свобода, Иван Банјанић, К. Стојић, Томислав Бурнар, Наркизо Данић, Стеван Воргић, Фран. Вендауц, Јозеп Будић, Франьо Шулер, Франьо Чуколић, Томислав Јокапец, Јурай Кутен, Даво Рачу, Яико Н. Грахор, Франьо п. Абсентал, Томо Милошић, Павло Кушић, Георг. Паулић, Славолуб Газдић, Георгије Димовић, Иван Жагровић, Драг. Хоѣман, Стеван Стокановић, Иван Киндерсберг, Маврић Тоша, Франьо Сриниша, Михаило Косовић, Франхо Мартиновић, Ђиро Јовичић, Петар Катић, Иван Кеичелић, Ник. Грабман, др. Алексѣ Вацаш, Ђуро Хонки, Ст. Егендорфер, Ђуро Гавела, Гаврил Јакоповић, Людевит Хервоић, и многи други.

ДОПИСИ

Карловци 24 јан.

У броју 6 вашег листа налази се под „Нови Сад“ међу прочем и то: како су Лединчани долазили у Карловце асистентима зајма ради, нехта-лећи се са дочеком код дотичне господо, и како се нису могли помоћи.

Истину за љубав налазимо за нужно следеће изјавити:

Посланици лединчани били су таки после несретног пожара код св. патриарха у Карловца с молбом да могу узим из нар. фонда диѣи, кои им обећано буде с тим додатком да нужне извазе набаве и управу нар. фондова поднесу.

Приликом нашег званичног састанка саопшти Н. Светост и нама асистентима целу ствар, и у главном буде свршено Лединчанима зајам издати с обзиром на њихову хипотеку.

Од тога доба па до данас, ние ни едан Лединчани нама долазио — кое ние ни требало, почем су њихови посланици од Н. Светости упућени били шта им чинати ваља — а још манѣ буду појаскани изкази поднесени.

То е прави и истинити узрок зашто се Лединчани овде помоћи нису могли.

Из преднаведеног можете се господине уверити у чему е ствар.

Ми вас молимо, да овим редовима у вашем поштованом листу места дати изволите.

Асистенти народног фонда.

П. І. У Вуковару. 26. Јануара.

— Док народ у Срему због ланске у рани оскудице свакојако кубури, и тек што од глади скапавати не почне, дотле неко у Н. — са својим не званим гостом благуе in dulci jubileo, ал шта мри, он има добра друга у В. — а овај опет тамо негди јака знања, пак му се при чашама заверио, „да е он већ многога из блата извуко, пак ће и иѣга извући“ а народ да богме неј остане у блату као и до јко. Е, и то ние најгоре зло, од блата се барем може човек отрести, ал кад човек од глади умре више не оживи. —

Наш народ Србеки нма истина као и многи други иноплемени народи мава, ал и то се признавати мора, да има и такв врлина, какви многи народ нема, по едному само шкоди, а то е, као што е г. Ђорђе Натошевић у својем делу „зашто ми у Аустрији пропаднемо“ врло искрено и отворено навео, „што е због велике безазлности своје у трудеж неку пао“ па зато у невољи чам, и свакоме пролетару кои му само ласка, поверенѣ своје покљани, — и многи кои би требали, неће да га освесте.

Вели се да позориштае преставе свест народну буде, и ми то не одричемо, ал колико народно позориште е' едне стране свест народну буди толико е' друге стране може лесковац и рѣва у права утаманити, па ту ни свештеник ни школа ни нико не поможе, па гди ћемо онда бити? онде, гди смо и пре били, пропадаћемо а и пропадамо материјално и морално.

Многи опет тако су окорели, да неће човека вредна и ваљана да мало подупру, док овај са свим не пропадне, пак онда да се несрећом иѣговом на-слађавају, и да му милостинју деле, ал богме не

едан свестан и вредан човек не жели да му се дели, ер свако воли делити него просити. —

Наш народ већом страном независна сонародника свога, особито ако е овај од интелигентнијег реда па ни у каквој служби, сматра као неѣжу, па вели „да е он честит он би корицу леба добио,“ неће да знаде, што овај са својим лица свога себи хлѣб наш насупити заслужуе, па да га зато двојко поштива, и као цвет народа сматра, — па отуда слѣдуе да позвани и непозвани, за аванијама грамзе, да само код народа честити буду, а овамо гдиком какви су такви су, „sint prout sint, ut prozint.“ добро нек е и тако, ал кад народ ња помаже, онда треба и они да кад народ у невољу и глад падне, да му рука помоћи и то дѣлотнорно а не празнина речма, буду. — ер пословица наша каже: „Ко ту-ђу коку поведе треба своју да веже.“

Ланѣска е година, као што е обште познато, народ свуда и у свина струкама ране оманула, и у Срему е глад наступила; одбори се у жупанији држе, да се народу у Срему помогне, да од глади не скана, и да бог ме, овде се придржава начело, нека се добровољни приноси од имућни купе, и то треба да будне, ер и свето писмо каже: „да гладна треба наранити а жедна напоити.“

Ал питањ е велико, можели се од добровољни приноска толико накупити, да се толики гладан народ зарани, — ел ко данас има одвише, такви е мало, година е раном омалила, рада нема, скупоћа велика, порезна ексекција на врату, глад на врати „Hannibal ante portas“ па ко има тај, чува, да неби и он с' временом на туђу милост пао, зато велики треба се својски постарати, како ћемо страдајућима од глади помоћи, а никоме не одмоћи, тако да ни неосетимо, и с' тога сам узео перо да ово неколико редака како ја у томе погледу мислим да би најболѣ било, напишем, а и неби сгорега било, кад би и друге све интелигентније особе које о томе у овом листу прозборили, да тако женик тај гладни кад дође не застаје нас не приправне, те да људи у Срему од глади не сканавају.

а.) Нека се укину све не нужне службе муниципина, и на овима би се могло пайманѣ уштедети. 3400 ф. — кр.

Та кад влада палишине чиновнике своје одушта, и настои да штедно у државном буџету уведе — па чему јој велика фала, зашто да и ми тако не радимо, особито сада у овој оскудици повчаной, „man muss sich strecken, nach der Decken“ Каже немац.

б.) Наши муниципални срезки судци, поджупан, и срезки помоћници имаду лаушала први 400 ф. а други 200 ф. годишнѣ, држимо да би се од овога великога лаушала могло много за гладну сиротинју уштедети, ер званичници ако иде у коме јавном и владином послу, ц. к. порезни уреди дневницу му и попутину накнађују, ако ли пак у препорном каквом послу, то му парбећа страна наплаћуе, те зато би за писарнице и остале трошкове свјетс, а хрупнија нема никако, доволно било, први-ма годишнѣ 100 ф. а другима 50 ф. лаушала, и овим би се путем могло лако за сиротинју рају гладну набавити, од поджупана, шест срезки судаца, а и толико њихови помоћника свјета. 3000 ф. —

в.) Сваки званичник у Срему био он муниципални жунајски, или краљевски, без разлике кои од 600 ф. плате годишнѣ више бере, нека од онога сувишка само трећину на овај сироти благотворни чин уступи, па нека ња ушчедри, што и пословица наша вели „ушчедри ми Господи да појути“ та њихова туча не бие, ако не дослужи до мировине он има сигурну одправку. — и може спокојно у будућност гледати, — и таким би се при-стиянским начином могло гладнима у Срему притећи са 3100 ф.

г.) Званичници кои до 600 ф. плаће годишнѣ беру а не више, нека од стотине само 1 ф. на гладне жертвую, пак ће за ове последнѣ у касу унићи 100 ф.

Свега дакле изузевши јавне послужитељ од кои не треба ништа закључати 9600 ф.

При томе нека се позове Свети Патријарх Карловачки, преузи. г. владика сремски Штромаер, као и сва властела сремска; Адвокати леѣници, раварници, мерници, леѣарници, трговци, имућни, као и занатлије да и сами пољодѣлци, уверен сам тврдо да од ови ни едан шчедру руку помоћи невољницама гладнама ускратити неће, и ту би се лепа о-кругла свотица за ња набавити могла. —

У Вуковару нека се установи главни одбор а свакоме месту у Срему па и најманѣм, нека се по-наместају иѣстни у овом предмету пододбори, којих ће дужност бити, дано и поју пазити, да чим коме глад из прозор проври само, таки нека му од онога што при ручној каси својој има, толико пружи,

колико довољно и он и породица могу имати, док му подупуна помоћ, од главног одбора из Вуковара не стигне, — и тим путем држим као за известно, да би се у Срему народ од глади сачувао, а и коза и купус што по веле спасти могла.

—II— У Сомбору 28. ян.

Мађарско министарство ни у живот ступило није, а срећне последице почину се већ пралачно на све стране у грађанском животу да позавују. Не велим баш да мађарска интелигенција једно мишљење са наученим пролетаријатом у међународном спољашњем делу, али жалостно искуство од 1848 сведочи, да е свесте интелигенције у Мађари врло мало, и да е необуздани пролетаријат свагда нах отео.

Ја недостављам ово, што би можда неког рекао, да и ја „вечити календар“ преврћем као оно Деав, кад е беседе немађарских посланика своим еднотеленицима тумачио, — него зато, да само од прилике миенѣ мађарска пролетаријата карактеришем, и да осведочим, да Мађари вансто од 1848 ништа профитирали нису.

Ја кад о Мађарима говорим, онда немислим овде ревегате; ер они се онако обично владају како ветар душе. Они су најприлижнији Ваховци — најревноснији Шмерлинговци били, па и данас да србска войводинка на основу благовештениских зајачака васкресе, ко би био бољи Славен и Србин него они!

Кад оно јавни листови о сомборском посланику вест донесоше, да ће министаром правосудја да постане, вредно е било видети какав то утисак на наше бунџвачке суграђане учини!

Од неко доба налази се овде у вароши едан странац „Agoston Jozsef“ Бог нека га пита, ко е и шта е, и из какваог е гизда амо долетио — доста можете мислити, колика у тог човека порција ароганције и беснила бити мора, кад се е усудио овде тако рећи у средини Србства у едной одличној гостионици ђипити и рећи: „Ко то каже да ће „Vad gász“ министар да буде, и зар има јко овде у Мађарској каква права осим Мађара. Вара се сваки онај кои држи, да ће и едан Србин у званију да остане, до вицишпанства Србин у Мађарској нигда више недотера! Све што Мађар није, па био ко му драго, све се то као чорда протерати мора!“

Ово е тай нови „Дон Кихот“ наравно при трезвеној глави на очи глед Србљим а и браћм својој Бунџацама — ер овде правих Мађара нема — излармао. Да код нас има кратковидих ватолитичких суграђа а, кои на то још аплајдују — то се зна по себи, то нетреба да кажем. Наши католички суграђани већином мисле, да сваки шустер и шнајдер кои е 1848 под бунтовничком заставом стаяо, да ће данас до званија доспети.

Осим Мађара мисле они да нико иначе од друге које народности већ „ex principio“ нити до жулианских, нити магистратских служба доспети неможе.

Напоменути песимислели странац губи се као ништавост према достојанству народа, кога он ваљајући се по прашини простоте и душевне нижности своје хоће да вређа. Но почем ованих духова више има, кои народ међу собом завађају и драже, то налазем у толико за вредно ту ствар додирнути, да се неби у случају немилых пригода каквих помислио, да су Срби тако према католичким суграђанима неделикатни.

Ако Мађарима баш данас, гди им се „бића и пронасти тиче“ до Срба, Словака, Русина и Романа стало није, онда нама до њих још мањ стои. Мађари су сад тек на трашно земљиште ногом стали, које се кано санте на површини свјаја мора тамо и амо гига, и са коих се у вечиту пропасти могу да сурвају, ако се поде олујина дигне!

И најпосле зар су тако брзо заборавили Мађари — на крпаво сентомашко поље — на победоносне тројев србских јунака код Будисаве? Зар су заборавили на писмо Кошута, које е узалуд србском патријарху одиравно, да синове мађарске од србских лавова спасе.

Није нама стало до немира данас, гди нас глед и нужда са свјом страна гони! Ако Мађаре најпосле поје сврби — то могу слободно звати да свагда приправни стојмо.

Но ја држим да у интересу грађанска мира лежи, да се меситне власти уобште а особито код нас на ум узму, и такје бујнице и сметевке без свака привреда из места удаје! (Оваке немиле сцене као што нам се јавља обичају се највише страна. Ми писмо хтели до данас никаква употребљива чинити, но гди нам се овако честна и велеуважена пера у корист грађанском миру покрећу ту се неутежемо ни часа почасати. Ми молимо врлог допис-

ника да и у будуће из соколог свог вида оно не изпушта, што се србског народа тиче! У.)

© У В. Кикинди дне 28. јануара 1867.

Данас смо предали матери земљи тјло нашег обште поштованог, и любљивог старог земљотра Стефана Дилбера, кои е са своје доброте, веселе нарави и шалвости далеко чувен и познат, свуда радо дочекиван бивао, и као такви остао е у околини нашој незаменљив. Вјчна му памет, лама му црна земља била, ој од наше старе Господе као валав Србљин и својој деци изванредно добар отац, најлепшу успомену остави нам после себе.

Аустрија.

Његово ц. кр. апост. Величество изводело е сладећа Н. В. ручна писма издати.

Любазни гр. Бел кре ди! Уклањајући вас милостино на вашу молбу од дужности председника у министарском савету као државног министарства и управитеља Мога министарства полиције, поделујем вам, признавајући подпуно ваше у тешком времену са најверјом оданостју узакане пожртвјује услуге, велики врст мога ордена Св. Стефана са одностом такса.

У Бечу 7. фебруара 1867. Франц Јосиф ср.

Любазни бар. Бајстер! Остављајући вас у досадашњег вашем положају именују вас за председника министарског савета и предајем вам до даљег расположења привремено управу мога државног и полиције министарства.

У Бечу 7. фебруара 1867. Франц Јосиф ср.

— Царски патент од 7. фебруара 1867. коим се сабори наследних земаља до 6 (18) фебруара о. г. одлажу, гласи:

Ми Франц Јосиф Први, божијом милостју цар Аустрије, краљ Угарске и Чешке и т. д.

По саслушању нашег министарског савета наређујемо

Скупљив сабора, које смо са нашим патентом од 2 Јануара о. г. на 11 фебруар у свој за скупљив законита места сазвали, има се 18. (6), истог месеца учинити.

Дано у Нашој главној и престолној вароши Бечу 7. фебруара 1867.

Франц Јосиф ср.

Бајстер.

вилерсторф ср.

Јон ФМД ср.

По и. в. заповести: Берих. имтез Маер ср.

Србија.

Из Београда пишу „Д. А. Ц.“ сладеће: Турци, кои у граду живе, а тако исто и сви у Србији налазећи се шалло своје ствари изван земаљ и продају своје непокретна добра на врат на нос буд зашто. Турски градски гуверниер, кои е знамениту смоту Наполеондора из Цариграда добио, да србске куће, које се у градском району налазе, исплати, еднано са исплатом оклева, ма да су се са притажатељима тих кућа погодили.

Устанак на Крети, вели горњи дописник, није угушен. Уарок, што се неко време од боје престало, лежи у тој околиности, што су све поје побунџника ради заједничког дјеланија састајали урекли, и при овом за диктатора Коронееа (бившег команданта народне гарде у Атини и Пиреу) изабрали, покрај кога Калергис као заступник атинско-грчке владе дјелује. И командант Соккиота, Царидани, кои е са побунџницима симпатизирао, али ипак турским властима, које су му команду поверили, веран остао, пристао е на то, да се бој са Турцима изстави. „Панхеленион“, онај прослављив пароброд, кад е последњи пут људе и муницију на Крету превести хтео, нападнут е од турских лађи. „Сатански овај пароброд“, као што га Турци зову, потопи едну од оних лађи, што су га нападе. Људство за време трајања боје певало е ону Блиску песму, које е још од рата ослобођења год. 1821 позната. „Панхеленион“, кога се капетани рђили, и себе и људство пре у зрак дати распирштати, нежели Турцима предати се, одржао е побједу.

Романија.

Из Букарешта пишу „Цукунету“ од 24. јануара, да е намера потирала буџет за министарства правосудја и унутрашњих послова. Остао још да се реши буџет за министарства просвете, јавне радње и спољашњих послова. Кнез Карл дас у Јашу сјине части и поделује знатне суме на страдалинике из своје приватне касе. Форман о инвентури кнеза Карла Хоженцолерског за кнеза Романје састон се из девет услова. Кнез обавезује се, да ће суверена правне порте у досадашњим обичују респектовати, да ће на 30000 определу войску само са одобреним Порте умложити; да ће новце са знаком турске владе ковати. Даљ обавезује се кнез Романје, да ће као год и у прошла вре-

мена, све трактате и конвенције, које међу Портом и другим силама постоје, као обавезе за сјидијне кнежевине сматрати, ако њихова права, кои су им учинљиви и признатим чином поделџна, неокријую; тако исто респектоваће начела, по којима сјидијне кнежевине са страним силама никакве посредне уговоре закључавати немогу. Напротив турска влада неће пропустити, у будуће при свима трактатима и конвенцијама, које би се закона или уређења трговине сјидијних романских кнежевина тичале, оне последњи за то унјити. Ни едан орден ил декорација не сме се у име кнежевине установити; данак, кои се плаћати има, мора се споразумно умложити, територије подунавских кнежевина немогу нарушительна мира за скупљив служити. Под овим условима поделџне се кнезу Хоженцолерском наследно кнежево достојанство.

Турска.

„Н. Фр. Пр.“ јавља, да е француски посланик у Цариграду, госп. Бу р е од своје владе опуномоћен, да Порти у „интересу његог самоодржања“ саветује, нека своим хришћанским поданицима концесне поделе, које, ако целокупност своју сачувати мисли, и учинити мора, а те концесне односе се само на оживотворењ дјавно обећаних реформа. На ово му, вели дописник „Н. Фр. Пр.“ султан одговори: Он се наде, да Француска тако исто као и друге уговарајуће силе о његови искреним добрими намерама, да своје обећани испуни, сумњати неће. Његова е (султана) најискренија жеља, да велику и племениту идеју свога оца, султана Махмуда, у живот приведе, да ће едано у његовој држави бити Мусулмана само у цркви, хришћана само у цркви а Чифута само у Синагоги. Бог би дао, да се ове речи у истину претворе, али ми би рекли, да од курака нигда јгњв неначини.

Овим султановим речма најбољи е коментар сладећи допис „Ванд.“ из Цариграда од 17. јануара, кои онако гласи: Хришћански народ наше престолнице узрујан е до највишег степена: Неможе се одрећи, да се од спремања Турака, кои се у највећој тишини предузимају, у нашој престолници велики догађаји очекивати могу. Онакови фанатизам, што сада у престолници мах преузима, није се ни године 1821. опажао. Но најжалостније е то, што управљајући државници, пак и сам султан таквим духом дишу. За донав тога навешћу нам сладећи говор Али-Паше, кои е дипломатичном тјлу наговорио: „Господо! и ми разумемо ту вештину, са револуциом договарати се, али наша е револуција чедо фанатизма.“ Министар е ово са распуштаним најужаснијим страсти Азијата претио; посланици примише и овој миг врло озбиљно, пак зато и замолише, да могу своје лађе у Босфор послати, мере, које показују, да се и сами заступници страних дворова од Мусулмана нечега боје. Све, што се о стано султана чује, привноси к томе, да се страх од сицилијанског вечера још већма повиси. Надиша е најжешћом жрњином врема „Баурима“ задохнут. Акција, које е од бар. Бајста изишла, и коју су Мусте и његов Лондонски колега подпомагали, већ се сада као бачени у бласто камен сматра; од те акције неће и већ тога ради никаквог успеха бити, ер ни едан саветник султана неби се усудио смео, да пред свога господара са каквим предлозима за концесне није. Да Абдул-Азиса заиста његови ђенерали нарају, нема никакве сумње; Крета е сада више нег изад у стано, себи слободу извоваати, ер осим „Панхелениона“ одвози а „Хидра“ побунџницима непрестано помоћ у људству, оделу, рани муницији и т. д.

У Тесалии е покрај свјом умирујућих извјестија мушира, да е све мирно, устанак у велико развио, а и у Македонији све е за устанак спремно и само е строга жива на сметњи била, те се овај досад започео није. Шта више Аријати су се са македонским, тесалским и епирским Елинија сдружили. Покрај свег тога тако е оскудица у новцу, какве досад овде нигда било није, и ви ће то тек онда моћи понјати, кад вам кажем, да влада по 50 и 100 хиљада пилестра (1. пилестер равно 10 новчића) од овдашњих банкера узимљује, само да својим чиновницима за рамазан по штогод новца дати може! Гуверниери добили су заповест, да што пре новца у престолницу пошљу — али од куда их набавити могу, већ ако поданике сасвим неоглобе? Из оних највише узрока нередовна е войска свјом послушност одрекла и едан високи државник уверавао ме е, да се султан едво и на редовну войску основити може. У принос томе жалостном стано навалају улове (а овима припада и султан) на религиозни рат са хришћанима, тако, да су већ азијатске чорде на грчке границе послате, од куда ће на прву заповест у краљевину Грчку упасти, да тамо кољу и пале — у име Мухамеда. Ово е зацело тако, и турски посланик у Атини добио е већ хабер, да, чим грчке чете преко границе едан корак учине, едма и он на границу иде. Резултат е тога: да су замршани до распадана сазрели!“

Француска.

Претећи облаци у истоку, није неки дописник „Ванд.“ из Париза од 21. јануара, причинијао госп.

И у Египту нестов ствари баш најбољѣ. Царѣ Паша, веле, захтева распространѣнїѣ своѣх владѣлачких права, желећи своју войску на 100.000 момака умложити, илѣ и то право задобити, да може и ипѣвише воєне степенѣ назнѣновати. Далѣ захтева ту власт, да може иѣ вољѣ ордѣне делати. Од данка нема у овоѣ писмену никаквогѣ спомена, али нѣмѣ тѣшко предвидѣти, да подгрѣлъ на челу од 100.000 войске неѣ вољѣ бити, годишњѣ 75 милїона пѣястра у Цариград шљати.

Олих дава добиємо из више глињених србских места дописе о свечаностима, кои су у славу светог Саве као просветитеља србског чинише, но кои због тога, што су оваквима извештаји већ записиваи, а што су другим важниим новостима предметна, обширно саопштити у стављу писмо. — Између осталих добиємо и из Н. Бечев такови едан допис, у кој нам се нала, да е том приликом врени тамошњи парош госи. Дава Авуци и слово пуно редољубия и одушевлеия за Србство и овога напредак изговорито, чам е тамошњи побожно Србљ на принашањ новчаних прилога ради оснивања едног фонда за набављањ школских књига за сиротицу децу побудио. Слава му!

О аудиенцији, коју е *Дезак* код Н. Вел. цара имао, телеграфичну „Вазд.“ из *Пеште* од 27. јуна следеће: Имало е Величество између других умирујућих изјаснења о многим тачкама у погледу Угарске и митић овога народног мужа нарочито о том питању дознати хтео, како да се *исправна* о *неправном* *райхсрашу* поднесе. Дезак е рекао, да се поднашањем овога неправдања као владиног предлога на праву оснива, и да е то савршено коректно поступањем, али заеднички расправа оба заступничества путем делегација може се као практични к томе пут узети.

— На Атинe явля се од 21. јанура, да е камера уложеном сувоение и поморске войске вoт-тирала. *Ми се оружано*, рече ратни министар, што нам велики догађан предстои: *ми се оружано*, што мир одржати жељимо. Балаоритие рече, да е раз-ширениъ граница Грчце у устројениъ велике славске народности единое средство избављениа — Новено появљую се гласови, да ће се *Креша Грчкова* усту-пати. — У области Милопатамоу довадеше 200 Турка у неку заседу, гди су сви до единого изги-нули. — Крећанска главна скупштина издала е консудима изјавениа о одлазку своивољца. — У Сири има наново 500 своивољца сарениа, да се на Крету одвезу. „Папхелеников“ предузе ће скории своа издаватиа путованиъ. — Нолонаименовани по-сланици одпутовали су у Лондон, Парис, Флорен-циу и Петроград. — Гарабдадианци скупљую се у *Калмасу* за поеззак у Тесалию гди е већ крив било.

— На Крфа јави се од 24. јуна: „Панхеленион“ довео је на Крфу 250 својојлица заједно с раном, и повратно се са грчким породицама у Сиру. 300 Турака, кои су преко места код Коране у области Арта прешли, потучени су до ноге. — Грчка вестевија из Кандије јављају, да је Мустафа паша код Сјакке и Селиноса потучен, и да се у Канеу повратно.

— **Берлин, 29** января. При распусканіи сѣбора изъяно вѣ крѣль у бесѣди своѣ заховѣност о томѣ, што ѣу се надеждѣ, коѣ су на сѣбор полагѣне испуниле. Сѣ подеѣлѣнѣи надеминитѣта изравнѣна вѣ распуѣ оначѣлу, сѣ одобренѣи средства за потребе вѣвое очѣтожалѣ вѣ камерѣ своѣи намеру, да стѣснѣнѣе зачувѣати зѣмли; крѣль заховѣно на одобренѣи средства за подпомѣганѣи вѣзномѣгах вѣйника, кѣо и удовѣнѣа сѣвѣта потинути; онѣ се надеѣ, да ѣе се стѣновѣнѣи новѣх провинѣи у великоѣ заѣдницѣ добѣе осѣнѣи, а уваженѣи заступника из новѣх провинѣи допрѣнѣе, да ѣе се сѣбѣст заѣднице юѣш вѣнѣе уважавѣати.

— Повод оружану Пруске. — Иако неки дона-
вник „Влад.“ са пруске границе од 27 јачуара, да-
ло е то, што е Бисмарк преко Италије дознао, да
Наполеон III. војну због Рације започети наме-
рава. Тога ради сад се са великом журњом на
уторњив своју обавештељских средства у Шлезии
ради, вр се нимало несумњи, да ће Аустрија, сту-
пивши у добра одношења са тулџрским кабинетом
посредством Байета, на страни Француске воевати,
чим за то жельно очекивали час куцне. Молтке,
вели, сад е у великом послу, и многи су штабеки
обивирџи на пут послати, да испитую свестрано
околности, нок ће им као и прошле године од
велике користи бити. У случају рата са Францу-
ском стојал би јужна Немачка уз Пруску, и онда
би се сва главна сила справ Француске дигла, а про-
тив Аустрије држало би се у Шлезии офензиве, испану-
штајући паравно ту пописао, да се Чешке брзо доче-
пао. Говори се и то, да се Пруска са Русом у по-
гледу источних ствари споразумела, и од овог спо-
разумљена зависиће да се драма у истоку за-
почне, а затим ће одма и Пруска своју радију про-
тив Француске одпочети. Бисмарк, вели напоследку,
неплаши се рата са Наполеоном, шта више он овај
желџи, како би, ако Аустрији уз Француску стојал
буде, из очи глед Германне са овом оно учинио,
што е одавна намяслио, само ако га срећа поле-
послужа.

— *Букарешт 29. јуна.* Министар спољних послова *Штирбеј* посети у Беч у изванредном по-сластву.

Петроград. 28. января „Севастские Нов.“
 пишу: Од 1. января повышена в у войсци плата.
 Команданти регимента добиваю 720 до 1200 ру-
 бля, команданти батальона 360, а прочи офицери
 од 138 до 320.

Беч 28. јануара. Пшенице продато е 15000 ва-
гана; перјаншка у ђуру 89 ф. т. кошта 7 флр. 20—25
нов; зоб мађарска по тежини 2 флр. 12—42 нов.

Пешта. 28. јуни. Радия с раном била е због хрѣвних известия са страних ница сасвим тиха и промет са свила струкама може се казати, био е ограничен. Пшеница, почем се за потрошак врло мало купује, а за извоз тек ако е нешто мало за јужну Немачку од лошије сорте купљиво, врло слабо пролази, и и цена е доста знатно натраг тргла, тако, да су за бољу сорту 15—20 нов, а за лошију 20—25 манџ обећавали. Цео промет износио е 40000 вагона и то по већој части узели су брашњари. Раж е такође слабо пролазила а и цена е ове понустила са 10—15 нов. Ове е врло мало продато, — 4 — 5000 вагона купљиво е за потрошак. — Са ечем е радия врло слаба, цена е само по имену. — И са зобом била е радия нао готове робе тако и за лиферованѣ врло слаба; цена е са 10 нов. понустила; за лиферованѣ у Марту и Априлу уговорено е по 1 фор. 90 нов. — Кокур уз трго е са 10—15 нов. на траг; готове робе продате е нешто за потрошак по 3 фор. 55—85 нов; за лиферованѣ у маю и јунију уговорено е на 30000 вагона по 3 фор. 75 нов.

Репица ове недеље слабо пролазила; главичаста нуђена е по 6 фор. 25 нов. но недаваше за јоу више од 6 фор.

С п и р и т у с непрестанно слабо пролази, аргаслабоко и тражи; узрок су томе су хрѣћани путоди, кои разширили на страну отешчавају. Промет е тога ради врло ограничен био и цена е нитраг тргла; нотирана е по старој методи 60 нов. без бурета а по новој 61—62 нов. а буретом.

Свинска маст, ма да се за извоз слабо тражи, ипак е живо пролазила, ер кое скупа рана и због тога и скупо гебиџ даде е трговцима повода, то су јакo из радњи учествовали. Но покрај свега тога није се цена дигла, шта више у нечем е и пала. Од готово робе доста е приличио квантум за подмирењ пређашњих уговора по 36 ф. 25 нов. из друге руке купиш, а за лиферованџ плаћало се са 1 ф. више по центи.

Сланина са села цени се на 33 фор., ишто е по 32 фор. 75 нов. — 33 фор. продато, веќе продавање било, али да ќе цени пасти, надати се неможе, ер ќе скоро продуцираат сланине престати. Пештавска кошта 36—37 фор.

А о његовом плаћању се 31 сеп. 50 нов. — 32 сеп.
тогашњи кошта 33 сеп.

Сува пшћина слабо се довози, а и у стовариштама мало их има. Продато је 180 центи, и то 80 центи босанских по 19 ф.р. 100 центи српјанских по 18 ф.р. При крају недеље доведено је нешто мало босанских, које су 18 ф.р. 50 нов. центи.

Мед и џеџен и сиров слабо се довози. Цена се
није променула.

В о с к а е 80—90 центи довезено; продато е ро-
вензуског до 40 центи по 123 ф.р. а други е продавано
по 122 ф.р. 50 нов. — 123 ф.р. 50 нов

Ш и ш а р к и е продате до 600 кибли по 12 фор.
75 нов., за најбољѣ плаћало се 13 фор. 50 нов. — 14 фор.
за средњѣ 11 фор. 50 нов. — 12 фор. за најлошије 9
фор. 50 нов. сѣ за готово

Сирове коже, на да е пловидба на дунаву отворена, слаба су пролазиле, вр ондашњих табаци нехтедеше бечку цену одобрити. Цене су инак утирђене, Нотиране су: тешке воловске коже 54 ф.р. средић 52—54 ф.р. Телећне коже по тежини 54—60 на центу. Кравље коже 20—24 ф.р. шр. Опцих кожа, србљанских и банатских, продато е 25000 комади ков за Беч, ков ондашњим табацима. Нотиране цене за ове су: лаке србљанске 140—170 ф.р. банатске по кљивоћи 160—190 на центу. Козје е коже слабо пролазе, вр кунци не одобравају ону цену, коју продавци ишту.

Са чинијним кожама био је промет ограни-
чен. Телени е коже утврђене су у цени, почим се до-
знало, да је Америка узвину царину од 50 на 100 по-
могла; ако се ово обједини, онда се надати, да ће ове
коже у цени ико скачити. Лаферонав за војску није
расписана, и потреба неће бити тако велика, почим ће
се због набављаня по новој форми тек целосходност
овога испитати, да се неби без нужде као прошлог лета
безкористио набављаня чинила. Нотиране су цене: прие
коже 98—106 ф. угасите 116—118 ф. теже 230—
235 ф.

[illegible]

Будимска од 30. јануара р.	39	2	42	30	18
Тенишварска од 6. феб. р.	20	2	11	81	31

! (Наша девиза! Поштенѣ траѣ найдуже.)

Готове мужјак **КОШУЉ** из сопствене фабрике од доброг и чистог платна, тврдо руком шивене, нови укуси и помодни крој, свака стои као син-шљавца, **БОТНИНЕ** и **БОГЪ** бита нем-жа.

Нком. средѣ Фина (од яко платна) за износ место Ф. 3
само Ф. 2

кош. финз од Холандск. плат. (фино у жици) несто ф. 4¹/₂
само ф. 3

1 кон. найф. од руком преденог Румб. (плат.) место ф.
само ф. 4 |₂

ЖЕНСКИЕ КОШ. средѣ фива, фива везена, пайф. вез.
шлинг. по ф 2, по ф. 3, по ф. 4¹/₂

Молимо дебљину од галог врата и висину стаса
нам послати. Есман се шири за наред послату кизару
а рест се изадиљуе на пошти при приману есман
(afs Nadname.)

(Адреса) A. S. KRAFT in Wien vis á vis der Oper
Nr. 8 Wäschwaren-Fabriks-Depot.
Писма се србска у србском азичу одговарају.) (4—8)